

Forslag til lov om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel. (Ret til betalt fravær på grund af graviditetsundersøgelser).

Af socialministeren (Yvonne Herløv Andersen).

(Fremsat 23/3 94).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Jørn Pedersen (S):

Da vores partis ordfører, hr. Jan Petersen, ikke kan være til stede i øjeblikket, skal jeg på Socialdemokratiets vegne fremføre følgende argumenter:

Dette lovforslag er en udmøntning af et EF-direktiv. Efter lovforslaget får den gravide ret til betalt fravær fra arbejdet i forbindelse med forebyggende graviditetsundersøgelser, når disse undersøgelser skal finde sted i arbejdstiden. I Socialdemokratiet finder vi, at denne udvidelse af de gravides rettigheder er positiv. Ud over selve retten til at få fri sikrer lovforslaget, at der er ret til dagpenge ved det nævnte fravær.

Socialdemokratiet deltager med glæde i udmøntningen af den eneste del af EF-direktivet om gravide arbejdstagere, som ikke i forvejen er gældende i dansk lovgivning. Vi støtter varmt lovforslaget.

Pia Christmas-Møller (KF):

Lovforslaget er som sagt en implementering af et EF-direktiv, som blev vedtaget i oktober 1992. Der er tale om et såkaldt minimumsdiaktiv, der har til formål at sikre beskyttelse af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed på arbejdspladserne under graviditet og barsel.

Trods det udmærkede formål havde direktivet en lang og sej gang, inden det kunne sættes til endelig afstemning i Rådet. Medlemslandenes forskelligheder for så vidt angår den kulturelle tradition, kønsrollemønstre og tradition på arbejdsmarkedet gjorde, at det blev temmelig vanskeligt at nå til et kompromis.

Hvordan skal beskyttelsesregler for gravide kvinder udformes, så de ikke ender med at være en hæmsko for gravide kvinders erhvervsdeltagelse? Hvem er bedst til at udforme den slags regler? Er det parlamentarikerne, lovgiverne, eller er det arbejdsmarkedets parter? I

Danmark er vi generelt set langt fremme med regulering af arbejdsmiljøet og hensyntagen til arbejdstagernes sikkerhed, men dertil er vi i overvejende grad nået via arbejdsmarkedets parter's indsats ved overenskomstforhandlingerne og ikke via lovgivning.

Nuvel, man nåede til et kompromis, som bl.a. indebærer, at der er tale om minimumsrettigheder, og at lovgivningen kun har virkning på områder, hvor overenskomsterne ikke giver samme grad af sikkerhed. På ét punkt lever dansk lovgivning ikke helt op til direktivets minimumskrav; det drejer sig om ret til fravær fra arbejde i forbindelse med graviditetsundersøgelser. Art. 9 i direktivet siger således:

»Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at gravide arbejdstagere, som defineret i art. 2, litra a, i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis har ret til betalt fravær fra arbejdet i forbindelse med graviditetsundersøgelser, når disse undersøgelser skal finde sted i arbejdstiden.«

I den forbindelse undrer det mig, at man ikke noget sted i selve lovteksten nævner, at retten til betalt fravær ifølge art. 9 er knyttet til en bestemt situation, nemlig »når disse undersøgelser skal finde sted i arbejdstiden«. Det står ganske vist nævnt i bemærkningerne, men her præciseres det ikke yderligere. Jeg vil derfor godt spørge socialministeren, om hun har tænkt sig at præcisere forholdet i en vejledning, sådan at det bliver helt tydeligt, at der er tale om situationer, hvor undersøgelserne ikke lige så godt kunne foregå i fritiden, dvs. uden for arbejdstiden.

En anden ting, der undrer os i den konservative gruppe, er finansieringen. Regeringen har ved adskillige lejligheder med industri- og samordningsministeren i spidsen hævdet, at man ikke vil pålægge arbejdsgiverne yderligere byrder. Ikke desto mindre er merudgifterne til dette lovforslag lige præcis pålagt arbejdsgiverne. Det er i strid med de hidtidige principper for finansiering af barseldagpenge, og vi vil faktisk godt høre, hvad der er ministerens og regeringens baggrund for at pålægge arbejdsgiverne udgiften. Nuvel, der er i alt tale om 7 mio. kr., men det er et vigtigt principbrud, man her lægger op til. Det er bestemt ikke noget, der er direkte foranlediget af direktivet, og vi vil egentlig godt høre, hvorfor man på den må-